

CLO Douane

Budějovické letiště:
Nové úkoly pro celníky

Letní sezóna vrátila na letiště v Karlových Varech pravidelné charterové lety. Letos odsud zamířili turisté do Turecka, Bulharska a Řecka. Nepravidelné lety karlovarského letiště po ruském přepadení Ukrajiny nejčastěji přijímá z Kazachstánu, Moldávie, Ázerbájdžánu a dalších postsovětských republik, ale také ze sousedního Německa, Rakouska, Polska i Slovenska.

Kontroly na letišti se provádí namátkově, v některých případech i s využitím služebního psa. Celníci se nejčastěji zaměřují na přílety ze třetích zemí, respektive na kontroly nelegální přepravy zájmových komodit (VV, OPL, CITES, Cash control, apod.).

Častým zdrojem vzpomínek na celý život je pro mnoho dětí letní tábor. Jeden takový organizuje pravidelně i Celní správa ČR. V krásné přírodě Nízkeho Jeseníku je pro účastníky přichystáno velké množství aktivit, které se v letošním roce týkaly zejména pirátské tematiky. Za úspěšné plnění úkolů děti dostávaly perly, které mohly na závěr vyměnit za hodnotné ceny. Mimo běžný program si pro děti připravili celníci ukázkou zadržení dvou nebezpečných pachatelů. Následovala detailní prohlídka služebních vozů, po které se celníci za zvuku „majáků“ s táborem rozloučili.

Na střelnici ve Vrahovicích se 26. června uskutečnila střelecká soutěž o pohár primátora města Prostějov. V turnaji se představilo celkem 24 družstev rozdělených do dvou kategorií. Samostatně soutěžilo také 70 jednotlivců.

V rámci soutěže družstev obsadili celníci čtvrté místo, celkovým vítězem se stala domácí Městská policie Prostějov. V kategorii jednotlivců se pak výborným individuálním výkonem blýskl pprap. Jakub Křepelka, kterému se ve velké konkurenci podařilo obsadit krásné třetí místo.

Družstvo CÚ pro OLK: Jakub Křepelka, Zdeněk Slivečka, Ludvík Kocián, Radek Klügl, Ladislav Hoza.

28. července podepsal generální ředitel GRČ Marek Šimandl v Kišiněvě memorandum o spolupráci na rozvoji kynologické služby mezi Celní správou ČR a Pohraniční policií Moldavska. Do roku 2025 se v Heřmanicích vycvičí 12 služebních psů (6 pro CS Moldávie a 6 pro PP Moldávie) a 12 psovodů/instruktorů. Už od 21. srpna v Heřmanicích proběhl týdenní seminář, kde se moldavští kolegové učili metodiku výběru služebních psů. Psi budou vycvičeni v následujících kategoriích: 6x omamně a psychotropní látky (OPL) pro PP, 3x OPL pro CS a 3x tabák pro CS Moldávie.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

po létě plném dovolených nastává opět doba zasvěcená v případě většiny lidí práci. Také českou celní správu čeká řada nových úkolů a výzev. Mezi těmi už jistými je přechod na nové IT systémy celního prohlášení a odbavení v režimech tranzit a vývoz, o němž si můžete v tomto čísle také přečíst. Novinku by měli ocenit díky očekávané úspoře času jak klienti, tak naši zaměstnanci.

Role šéfredaktora jsem se ujal po mnohaleté pracovní zkušenosti z médií, mimo celní správu. Mou ambicí je zachovat odbornost časopisu Clo Douane, ale zároveň posílit jeho „čtivost“. Cesta k tomuto cíli podle mě vede zejména přes výběr témat a jazykovou kultivaci článků. Je pochopitelné, že jejich autoři někdy přenášejí úřední styl, kterým jsou zvyklí komunikovat, i do textů pro časopis. Osobně se ale domnívám, že formulace typu „k záchytu došlo při kontrolní činnosti“ nejsou příliš „uživatelsky přívětivé“ nejen pro širokou veřejnost, ale ani pro čtenáře z řad

organizace. Pokud jde o výběr témat, rád bych věnoval více prostoru příběhům, které jsou „lidské“ a současně vrhají na Celní správu ČR pozitivní světlo. Jak se říká, pozitivního PR není nikdy dost. Příkladem budiž pojednání o záchraně života na 18. straně časopisu.

Společenská reputace celníků je dnes naštěstí na hony vzdálena té před listopadem 1989. Upřímně je ale stále co zlepšovat. Vysvětlování celnických kompetencí, které se navíc mohou průběžně měnit, je nesnadným během na dlouhou trať. Akcentovat bychom ale více mohli i bezpečnostní povahu sboru v kontrastu k té represivní. Koneckonců žijeme v době, kdy se na východě Evropy snaží posouvat svou hranici směrem na západ paranoidní říše s vládcem, který už zcela nepokrytě kopíruje Stalinův systém likvidace vnitřních nepřátel. A tak otázka bezpečnosti země dnes už bez pochyby není jen teoretická.

*Příjemné čtení přeje
šéfredaktor Jan Prokeš*

Neobvyklé pasažéry odbavili celníci na letišti v Mošnově

Poslední prázdninovou sobotu si pro svůj odlet do teplých krajín vybrala i skupinka 11 výjimečných cestovatelů. Na Letišti Leoše Janáčka v Ostravě dorazilo v odpoledních hodinách devět tygrů a dva lvi ze Slovenska, aby dále pokračovali leteckým speciálem do svého nového domova až v daleké Indii.

Transportu zvířat předcházela tragická událost, která se stala v květnu na soukromém ranči v Žilině. Šelmy zde zaútočily na majitele, kterého usmrtily a nadále se proto o celý ranč neměl kdo postarat. Zvířata se dlouho nedařilo umístit do žádné z evropských zoo z důvodu přísnějších pravidel pro jejich rodokmen, a tak hrozilo jejich utracení. Nakonec však smečka našla nové

působíště v indickém záchraném a rehabilitačním centru.

Na celý proces odbavení zvířat dohlíželi kromě pracovníků Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj také zástupci České inspekce životního prostředí, kteří kontrolovali fyzický stav tvorů před transportem. Celá akce musela být uskutečněna co nejrychleji, aby divoká zvířata nebyla vystavována zbytečnému stresu. Díky skvělé připravenosti a souhře všech zúčastněných byly šelmy „naloděny“ během pár chviliek, při nichž se některé ani nestihly probudit z umělého spánku.

*Zuzana Němcová
ČÚ pro Moravskoslezský kraj*

Z obsahu

Aktuality

strany 2, 3, 4, 5, 6, 7

Rozhovor s tchajwanskými psovody

strany 8, 9

CTL v regionech

strany 10, 11, 12

Nizozemští experti na drogové skryše

strana 13

Celníci obsluhují budějovické letiště

strana 14

Ohlédnutí za MFF Karlovy Vary

strana 15

Rozhovor s psychologkou CS Alenou Křenovou

strany 16, 17

Záchrana kolegy

strana 18

Angličtina

strana 19

CLO-DOUANE

měsíčník Celní správy České republiky
57. ročník

Vydává Generální ředitelství cel

Redakce: Budějovická 7,

140 96 Praha 4

Tiskne UNIPRESS, spol. s r. o.,

Svobodova 1431, 511 01 Turnov

Šéfredaktor: **Mgr. Jan Prokeš**

tel. 261332933, mobil 703 855 039,

e-mail: prokes@cs.mfcr.cz

Redakční rada: Mgr. Bc. Eva Vaňková (předsedkyně), Bc. Nina Psotová (jednatelka), Ing. Jitka Fajstavrová, Lenka Havelková, Mgr. Dušan Janiš, Ing. Martina Kaňková, Otto Mach, Yvona Matějková, Jiří Nejedlý, DiS., Bc. Martin Stočes, Mgr. Lada Temňáková, Bc. Richard Zeman

Grafika: Odd. 202 GRČ,

Korektury: Otto Mach, Bc. Nina Psotová

Redakce si vyhrazuje právo upravovat příspěvky, aniž by došlo ke změně jejich smyslu. Zveřejněné příspěvky označené „Došlo do redakce“ nemusejí vyjadřovat její názor.

Předáno do tisku: 12. 9. 2023

Expedice: 18. 9. 2023

ISSN 0323-0023

Index: 46 173

MK ČR E 5013

© GRČ, 2023

Vlaštovka vlétla do hnízda plného fiktivních faktur a podvodných machinací

Loni v lednu začali pražští celníci ze sekce pátrání prověřovat skupinu osob a obchodních společností, u kterých měli podezření, že krátí daň z přidané hodnoty. Na případu s krycím názvem „Vlaštovka“ s celníky a kriminalisty úzce spolupracovala finanční správa (zejména Finanční úřad pro hlavní město Prahu a Finanční úřad pro Středočeský kraj) a Finanční analytický útvar.

Závěrečnou rozsáhlou realizaci společně s kriminalisty NCOZ provedli v červnu. Nasazeno na ni bylo 150 celníků napříč celní správou a 130 policistů. Zadrželi organizovanou skupinu osob, která měla od ledna 2016 do současné doby zkrátit daň z přidané hodnoty o více než 138 milionů korun. Hlavní organizátorka poskytovala účetní služby řadě společností, přičemž jako součást těchto služeb měla nabízet i snížení daňové povinnosti na základě zajištění fiktivní fakturace. K tomu měla mít k dispozici řadu společností, které nevyvíjely žádnou činnost a v některých případech měla zneužívat další společnosti, jimž vedla účetnictví.

Zadržený majetek za desítky milionů korun

Domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor byly provedeny na 16 místech celé České republiky. Celníci a policisté při nich zadrželi 37 osob. Zajištěno bylo velké množství listinných důkazů, výpočetní technika, mobilní telefony. Jako náhradní hodnota bylo zajištěno 11 nemovitostí v hodnotě 82 milionů Kč, 20 vozidel v hodnotě 20 a půl milionu Kč, finanční

hotovost na bankovních účtech ve výši 8 milionů Kč, zlaté šperky, hodinky a cenné papíry. Našla se i schovaná hotovost ve výši 4 milionů Kč. Finanční šetření však dále pokračuje.

Zajištěný vozový park zahrnoval Jeep Wrangler, Lamborghini Huracán, 3 x AUDI Q7, BMW X5, Volkswagen PLA M580 - obytný vůz, Volkswagen Tiguan, motocykl BMW R1250 RT, Ssangyong Tivoli, Volkswagen CC, AUDI A6 ALLROAD QUATTRO, Škoda Kodiaq, Land Rover Range, Rover Velar, Suzuki Vitara, BMW 740D Xdrive, Audi Q8, Škoda Superb, dvě čtyřkolky TGB.

Kriminalisté obvinili 28 osob z trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, spáchaného ve formě spolupachatelství. Státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze podal na základě

podnětu návrh na vzetí do vazby u hlavní organizátorky podvodů, který Obvodní soud pro Prahu 2 akceptoval. V případě pravomocného rozsudku hrozí strýjcům této trestné činnosti trest odnětí svobody až na 10 let.

Martina Kaňková
Sekce 03 pátrání

Obrali stát o 12 milionů korun

Podvody s fiktivními fakturami odhalili plzeňští celníci ze sekce pátrání. Operativním šetřením zjistili, že v období nejméně od ledna 2021 do května 2023 se právnické osoby v rámci svých obchodních aktivit podílely na krácení DPH formou fiktivních plnění.

Smyslené faktury byly účtovány na neprovedené práce včetně prodeje a nákupů materiálů v oblasti zpracování dřeva. Hlavní podezřelý prostřednictvím tzv. osob v pozicích bílých koní ovládal obchodní společnosti, jejichž prostřednictvím vykazoval fiktivní plnění pro koncové odběratele. Ti s vědomím, že se jedná o fiktivní plnění, je zahrnovali do svého účetnictví za účelem tzv. „optimalizace DPH“. Platby

za tyto fakturace byly odesílány na běžné účty obchodních společností, které hlavní podezřelý ovládal a následně je vybíral v hotovosti, aniž by došlo k jejich řádnému zdanění.

K závěrečné realizaci operace Krabice došlo v červnu tohoto roku. Celníci a policisté provedli 18 prohlídek, zajistili hotovost ve výši 880 tisíc Kč, 5 tisíc USD, 3 tisíce EUR, 3 osobní vozidla v hodnotě milion a čtvrt Kč, pozemek s nemovitostí v hodnotě 6 a půl milionu Kč a celkem 600 392 Kč na účtech. Zadrženo bylo celkem osm osob. Trestní věc s návrhem na zahájení trestního stíhání byla předána policii.

Martina Kaňková
Sekce 03 pátrání

Celníci na severu Moravy odhalili padělky za několik milionů

Stovky kusů textilu, parfémů, elektroniky, ale také hraček, které svým vzhledem a zpracováním napodobovaly zboží světoznámých značek, zadrželi celníci v bruntálských provozovnách. Prodejní hodnota originálů by přesáhla 4 a půl milionu korun.

V rozmezí pár dnů provedli pracovníci Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj v Bruntálu kontroly se zaměřením na skladování a prodej zboží podezřelého z porušování práv duševního vlastnictví. V první kontrolované provozovně odhalili celníci padělky převážně obuvi a parfémů. Jednalo se o napodobeniny značek Chanel, Chloe, Crocs nebo Tommy Hilfiger. Výrazným ukazatelem možného porušení práv duševního vlastnictví u kontrolovaného zboží byla jeho cena. Ta se pohybovala ve stovkách korun oproti originálnímu zboží, u kterého by celková hodnota při prodeji přesáhla milion a půl.

O pár dní později celníci kontrolovali další místní provozovnu, v níž zajistili přes 1500 kusů oblečení, elektroniky a dětských hraček. Především u dětského zboží je k zadržení zboží přístupováno kvůli rizikům zdravotní závadnosti, neboť na rozdíl od originálu nejsou padělané hračky zdravotně testovány.

Jako marná se ukázala také snaha prodávajících ukrýt cennější kusy padělaného zboží v půdních a sklepních prostorech. Kontrolní skupina během důkladné prohlídky totiž objevila vstupy do těchto místností, a to i přes důmyslné zamaskování za krabice a textil. V celním skladu skončilo zboží, jež měly prodávat značky Gucci, Apple, Dior, Casio, Lego nebo Pokemon. Hodnota tohoto zboží, pokud by se jednalo o originály, byla vyčíslena na 3 miliony korun.

Kontrolovaným subjektům, kterým se v rámci řízení prokáže nakládání se zbožím

porušujícím práva duševního vlastnictví, hrozí pokuta až do výše 10 milionů korun.

Zuzana Němcová
CÚ pro Moravskoslezský kraj

Hříšníků bez dálniční známky přibýlo celostátně

Celníci se v průběhu července zaměřili na kontrolu vozidel využívajících zpoplatněné komunikace. Během celorepublikové kontrolní akce EDAZ 23 odhalili 929 porušení a uložili pokuty ve výši 1,66 milionu korun.

Příslušníci útvarů celní správy, které zajišťují kontroly zpoplatněných komunikací, se intenzivně věnovali kontrolám řidičů, kteří se v době dovolených pohybují na silnicích. V rámci celorepublikové kontrolní akce celníci zjistili, že z 56,7 % vyrazí na cesty bez elektronické dálniční známky převážně cizinci. Z celkového počtu zjištěných porušení odhalili 527 zahraničních a 402 českých řidičů, kteří se pohybovali po zpoplatněné komunikaci bez

platné dálniční známky. Uložili tedy na místě řidičům pokuty v celkové výši 1 659 100 Kč a dva případy postoupili do správního řízení.

Nejvíce porušení odhalily Celní úřady pro Středočeský kraj (147), Kraj Vysočina (135), Olomoucký kraj (94) a Královéhradecký kraj (89).

V průběhu července celníci projednali již 2 946 porušení, za která uložili sankce ve výši bezmála 5 milionů Kč. Oproti loňskému červenci eviduje celní správa nárůst řidičů bez platné elektronické dálniční známky o 35 procent.

Hana Prudičová
Tisková mluvčí GRČ

Desítky řidičů bez známky při jediné kontrole

Hradečtí celníci inkasovali na dálnici D11 jen během druhého červencového víkendu pokuty za neuhrazené elektronické dálniční známky v souhrnné hodnotě téměř 160 tisíc korun. Porušení pravidel se dopustilo 85 řidičů, kteří využili D11 bez toho, aniž by uhradili dálniční poplatek.

Statistiky CÚ pro Královéhradecký kraj za první pololetí roku 2023 vykazují inkaso v oblasti neuhrazených elektronických dálničních známek bezmála 2,6 milionu korun. Hradečtí celníci pokuty uložili 1 433 řidičům osobních automobilů.

Celníci mohou v rámci kontrol dopravních prostředků a jejich nákladu požadovat po řidičích uhrazení jejich nedoplatku či nedoplatku provozovatelů za dopravní pokuty. Za 1. pololetí roku 2023 vybrali za neuhrazené nedoplatky od 284 řidičů téměř tři čtvrtě milionu korun. Ve 28 případech zadrželi tabulky registrační značky.

Za jízdu bez platné elektronické dálniční známky riskují řidiči pokutu uloženou příkazem na místě až 5 tisíc korun, ve správním řízení se její výše může vyšplhat až ke 20 tisícům.

Jitka Fajstavrová
CÚ pro Královéhradecký kraj

Celníci tradičně upozorňují na pravidla pěstitelského pálení

S aktuální sezónou sklizně ovoce se naplno „rozjíždí“ také výroba ovocných destilátů v pěstitelských pálenicích. Celý proces zpracování ovoce a následné využití destilátu má však svá daňová pravidla, na jejichž dodržování dohlíží Celní správa České republiky.

V Moravskoslezském kraji eviduje zdejší celní úřad celkem 68 pěstitelských pálenic, ve kterých si fyzická osoba může nechat vypálit ovocný destilát. Obliba tohoto způsobu zužitkování úrody je dána nejen historickou tradicí, ale také sníženou sazbou spotřební daně z lihu, která činí 162 korun za jeden litr stoprocentního etanolu. Tato výhoda má nicméně své zákonné povinnosti, které je třeba respektovat.

„Jedním z nejčastějších problémů v oblasti pěstitelského pálení je neznalost tzv. pěstitelské sezóny. Tedy doby, po kterou si pěstitel může nechat vypálit maximálně 30 litrů čistého alkoholu se sníženou

spotřební daní. Pěstitelská sezóna začíná vždy prvního července a končí posledního června následujícího roku. Nejedná se tedy o klasický kalendářní rok, jak se mnoho pěstitelů mylně domnívá a z toho důvodu poté dochází k překročení limitu,“ uvedl vedoucí daňového oddělení Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj Tomáš Györi.

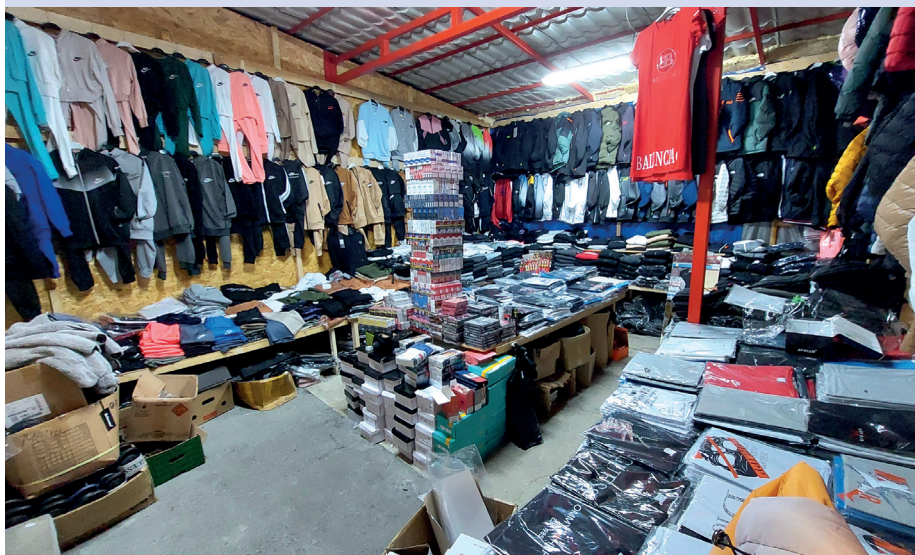
Snížená sazba spotřební daně na maximální množství 30 litrů absolutního alkoholu za pěstitelskou sezónu se navíc vztahuje na domácnost, nikoli na jednotlivce. „Podmínka limitního množství na domácnost úzce souvisí s další zákonnou nutností, kterou je vypěstování ovoce pro pálení na vlastním pozemku nebo na pozemku, který je osoba oprávněna užívat. Proto se také tento limit vztahuje na domácnost, nikoli na osobu,“ dodal vedoucí daňového oddělení. Takto vyprodukovaný destilát se také nesmí dále prodávat a je určen pouze pro osobní spotřebu.

Při porušení některé zákonné podmínky pěstitelského pálení hrozí pěstiteli pokuta až do výše půl milionu korun a zároveň může vystavit nepříjemnostem spojeným s doměřením spotřební daně také pěstitelskou pálenici. Ta totiž, při překročení výše uvedeného limitu 30 litrů absolutního alkoholu na domácnost, musí doplatit rozdíl mezi sníženou a základní sazbou spotřební daně z lihu.

Zuzana Němcová
CÚ pro Moravskoslezský kraj

Pohraničím se prohnal „VÍTR“

Na konci července Celní správa ČR uskutečnila rozsáhlou kontrolní akci s pracovním názvem „VÍTR“. Zaměřena byla na pátrání po zboží, které porušuje práva duševního vlastnictví.

Na základě předchozího monitoringu byly vytipovány tři lokality - tržnice Svatý Kříž v Karlovarském kraji, v Hřensku v Ústeckém kraji a v Hatích v Jihomoravském kraji. Zvláště v letním období bývá na těchto místech zvýšený pohyb osob – turistů a nekalí

obchodníci se tam snaží nabízet falšované zboží.

Príslušníci Celní správy ČR zkontrolovali celkem devatenáct různých prostorů (stánků a skladů), ve kterých zajistili 13 706 kusů podezřelého zboží v úhrnné hodnotě originálních výrobků přes 74 milionů korun. Převážně se jednalo o obuv, textilní výrobky a doplňky.

Hana Prudičová
Tisková mluvčí GRČ

Řidič dodávky tvrdil, že migranty „jenom veze na další pumpu“

Celkem 22 nelegálních migrantů odhalili v německé dodávce z půjčovny na dálnici D1 středočeskí celníci.

V pátek 18. srpna po osmé hodině večerní při běžné kontrole na 52. kilometru dálnice D1 ve směru na Prahu si hlídka středočeských celníků vytipovala ke kontrole dodávkové vozidlo Renault Traffic s německou registrační značkou. Auto řídil muž syrské národnosti, který se prokázal německou pobytovou kartou. Vzhledem ke způsobu jízdy řidiče, který nejdříve nespocoval při pokusu o zastavení dodávky na kontrolním místě, se ho hlídka celníků přímo zeptala, zda veze v nákladovém prostoru migranty. Řidič potvrdil, že jich veze asi deset. Naložil je prý na třicet kilometrů vzdálené čerpací stanici a odváží je na nedalekou další pumpu. Ve skutečnosti se v nákladovém prostoru dodávky tísnilo dvaadvacet lidí, 18 mužů a 4 ženy. Jednalo se o 21 Syřanů a jednoho Afghánce.

Yvona Matějková
CÚ pro Středočeský kraj

„Profi“ výbava nelegální výroby cigaret neochránila

První informace o možném páchání trestného činu obdrželi královéhradečtí celníci na začátku roku od oddělení Pohraniční stráže Polské republiky z Przemyślu. Úkony trestního řízení ve věci podezření ze zvlášť závažného zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné platby zahájili v únoru a v květnu dokončili závěrečnou fázi trestního spisu s krycím názvem „VENOM“.

Díky operativním informacím a spolupráci s orgány Polské republiky a Rakouska odhalili naši kolegové únik na spotřební dani ve výši nejméně 111 milionů korun a při razii 5. - 8. května zadrželi 13 osob ukrajinské, gruzínské a litevské národnosti. Zvlášť závažný zločin skupina páchala na území České republiky, Slovenska, Polska a Rakouska. U nás se na rozsáhlém zásahu podílely vedle Skupiny operativního nasazení celní správy i další bezpečnostní složky státu.

Stopy vedly do Černožic

Při prohlídkách areálu v obci Černožice zajistili celníci 8 672 600 padělků cigaret s označením Marlboro Original, 22 tun tabáku a kompletní výrobní linku na cigarety včetně příslušenství. Nechyběla ani ubikace pro dělníky atd. Při dalších domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor a pozemků zajistili strážci zákona z královéhradeckého úřadu finanční hotovost 2,5 milionu korun, 52 465 EUR a bezmála 20 tisíc EUR na bankovních účtech.

Dále pak mezi „úlovky“ skončilo 476 kusů investičních mincí v hotovosti (odhadnutá hodnota 333 200 Kč), vozidla zn. Lamborghini, Bentley, Porsche, Mercedes-Benz (2 kusy), Audi, tahač MAN s návěsem v hodnotě kolem 9 550 000 Kč a nemovitosti v odhadované ceně 73 milionů Kč. Díky mezinárodní spolupráci, koordinaci a výměně informací proběhly úspěšně prohlídky a zadržení pachatelů mezinárodní organizované skupiny i na Slovensku a v Polsku.

Nestandardní prvky kamionové přepravy i nedůvodné záměny nákladních vozidel a návěsů v Černožicích jen potvrdily podezření vyšetřovatelů. Surový tabák ke kouření původem z Itálie skupina osob dopravovala do nelegální výroby v nákladovém prostoru soupravy polské imatrikulace. Areál, kde sídlilo několik společností, měl rozlohu 7 hektarů a byl oplocen. Ani jedna ze společností neměla oprávnění k provozování

daňového skladu. Z areálu opakovaně odjíždělo nákladní vozidlo.

Tahač po výjezdu dojel na odstavné parkoviště, na kterém zapřahával volně stojící návěsy litevské a polské imatrikulace. Následně tahač, již jako nákladní souprava s návěsy, dojel zpět do areálu, kde došlo k naložení nákladu. Poté souprava dojela zpět na původní odstavné parkoviště, kde byly návěsy odpřaženy. Naložené návěsy na odstavném parkovišti zapřáhla nákladní vozidla litevské či ukrajinské imatrikulace, která pak zamířila do zahraničí. Cílovými destinacemi nákladních souprav byly Francie, Nizozemsko a Polsko.

Systém přepravy, skladování a samotnou produkci cigaret měla skupina velmi propracovanou. V objektu měli dělníci plně vybavené ubytování. Celá výroba byla „chráněna“ detektory pohybu, detektory radiového signálu, rušičkami mobilních sítí, GPS lokátory a kamerovým systémem, který byl napojen na několik monitorů.

Spadla klec

V samotný den realizace 5. května byl rovněž zjištěn pohyb u tahače v areálu. Řidič otevřel kabinu tahače a nacouval k zaparkovanému návěsu, který zapřáhl. Poté najel tahač k rolovacím vratům objektu. Následně byly z návěsu vyloženy 4 palety před objekt. Tyto palety sloužily jako krycí náklad. Po jeho vyložení naložily prověřované osoby

celkem 12 palet s neznačenými tabákovými výrobky. V tu chvíli byla nákladka návěsu přerušena zákrokem Skupiny operativního nasazení. Díky momentu překvapení mohli být podezřelí na místě zadrženi.

Při prohlídkách se v objektu našly desítky palet komponentů na výrobu a distribuci cigaret (papír na vnitřní stavbu krabiček, filtrační papír s nápisem Marlboro, cigaretový papír, disperzní lepidla, celofán, přířezy, hliníkové fólie a další). „Producenti“ disponovali kompletní technologií na výrobu cigaret včetně balicí linky na krabičky, sušičkou, diesel generátory na výrobu elektrické energie, vysokozdvíhacími vozíky apod. V zásobě měli 10 tisíc litrů motorové nafty. Tabák určený k výrobě cigaret pocházel z Itálie a komponenty z Polska. Našla se i zbraň a náboje.

Bilance sousedů

V Polsku zadrželi v rámci zásahu proti mezinárodní organizované skupině 17 podezřelých, 12 osob je v současné době ve vazbě. Polští kolegové také zlikvidovali 2 nelegální plně vybavené továrny na cigarety a zajistili 70 tun tabáku a 13 milionů cigaret. Výše škody byla vyčíslena na 75 milionů PLN. Hodnota zajištěného zboží činila téměř 35 milionů PLN.

Na Slovensku bylo zadrženo 7 osob a obvinění sděleno 8 lidem. Východním sousedům se podařilo odhalit 2 kompletní výrobní linky a zajistit více než 7 milionů cigaret, 791 kilogramů surového tabáku i 152 kilogramů řezaného tabáku. Škodu na daních odhadla slovenská finanční správa na 1 milion EUR. Slovensští vyšetřovatelé objevili ještě další výrobní linku, která měla být uvedena do provozu. „Šlo o velmi výnosný byznys vzhledem k tržním cenám cigaret v západní Evropě, kam mířila většina této nelegální produkce. Z jedné krabičky mohli mít pachatelé zisk až 9 EUR,“ upozornil prezident Finanční správy SR Jiří Žežulka.

Martina Kaňková
Sekce 03 pátrání

Rozhovor s tchajwanskými psovody: Psi se u nás nevykupují a ovčáky neznáme

Úspěšný výcvikový kurz přípravy kynologických instruktorů v Heřmanicích má za sebou dvojice kolegů z Celní správy Tchajwanu. Jeden z nich u nás strávil dva letní týdny, druhý dokonce měsíc. Na práci tchajwanských kynologů, Kung-Cheng Lina zvaného Peter a Hung-Wei Liema zvaného Curry, se přijela do Heřmanic podívat i paní Cecilia Liou, ředitelka ekonomického odboru Tchajpejské kulturní a hospodářské kanceláře v ČR. A na jejich dojmy z kurzu se jich v jeho průběhu zeptala Martina Strnadová.

Co vás zaujalo v oblasti kynologie u české celní správy?

Peter: Nejzajímavějším zjištěním pro nás je vysoké procento německých a belgických ovčáků mezi vašimi služebními psy. Pro Tchajwance obecně, ale i pro nás jako celní kynology jsou tato plemena spojována s agresivitou a nebezpečím. Práce psovoda u celní správy, jehož běžnou náplní je pomocí služebního psa vyhledávat drogy přímo na tělech cestujících, byla pro mě až doposud s představou německého či belgického ovčáka naprosto neslučitelná. Za poslední týden jsem se tady u vás (a to nejen zde ve výcvikovém středisku, ale i na ostré akci na silnici, které jsme se o víkendu zúčastnili), mohl přesvědčit, že i takovouto „jemnou“ práci správně vycvičení psi tohoto plemene odvádějí na výbornou. Svůj podíl na tom určitě má výcvik poslušnosti a ovladatelnosti, na kterou zde kladete velký důraz.

Jak hodnotíte kvalitu českých psovodů a služebních psů vzhledem k vašim předchozím zkušenostem z Tchajwanu nebo i jiných zemí?

Curry: Spíše než kvalitu psovodů a psů mezi našimi dvěma zeměmi porovnáváme celou řadu rozdílů v systému práce i nasazování psů. U vás je nedílnou součástí práce se psem poslušnost, která se projevuje i ve vyhledávání komodit. Díky ní a pevné vazbě mezi psovodem a psem dokážete například prohledávat jednotlivá pracoviště velmi důkladně a podrobně, kdy pes, velmi systematicky a pečlivě veden psovodem, odhalí skrytý pach hned napoprvé, kdežto

u nás by potřeboval několik kol, než by se s cílovým pachem potkal a zareagoval by na něj. Dalším rozdílem v práci psovodů u nás a u vás je to, že zde psovod pracuje jako samostatná jednotka, i když v součinnosti s kolegy z mobilní hlídky. Tchajwanští psovodi působí ve čtyř či pětičlenném týmu, přičemž jeden z nich pracuje se psem a ostatní psovodi, v ten moment bez psů, mu asistují – jeden nahrává prohlídku na kameru, druhý otevírá či drží dveře, další přesouvá krabice a podobně. Liší se i pracoviště, kde jsou psovodi nasazováni – zatímco u vás, zdá se, dominuje silniční doprava, naši služební psi pracují dominantně na letišti, v přístavech a ve skladech.

Peter: Protože všichni naši služební psi jsou labradorští retrívři, se zájmem a inten-

zivně zde pozoruji právě belgické a německé ovčáky. Na Tchajwanu tohoto plemene využívá pouze armáda, například na vyhledávání výbušnin, ale až tady u vás jsem měl možnost vidět vysoce motivované a temperamentní představitele tohoto plemene, a to jak psy ve výkupu, tak již zkušené psy služební, jejichž výkony mě velmi příjemně překvapují.

Jak rozdílný je přístup k výběru a výkupu psů, do nějž také během kurzu v Česku nahlížíte?

Peter: U psů v podstatě hledáme stejné schopnosti a kvality jako vy, liší se jen cesta, jakou k výběru kvalitních jedinců míříme. Naše celní správa má vlastní chovatelskou stanici, takže psy na rozdíl od vás nevyku-

pujeme, ale vybíráme z vlastních štěňat. Těm se věnuje speciální personál, který postupně vybírá nejvhodnější jedince pro výcvik, výběr postupně zužuje, přičemž štěňátka „odpadlíky“ nabízíme soukromým majitelům jako domácí mazlíčky. Z původních třiceti štěňat postupně zůstane zhruba polovina, po dalším výcviku a výběru jich nakonec zkoušku vykoná třeba pouhých pět. Minulý týden jsme strávili spoustu času s vaším specialistou na výkupy, Romanem Martynkem, a účastnili se podrobných testů, kterým podrobuje psy posuzované pro výkup. Porovnání obou přístupů pro výběr psů je pro nás nesmírně zajímavé a přínosné.

Kolik má celní správa na Tchajwanu k dispozici psů a psovodů? A je pro vás obtížné jedny nebo druhé nabírat? Hledáte psy také v zahraničí?

Peter: Máme čtyřicet služebních psů. Jednoho na vyhledávání cigaret, zbylí jsou psi na drogy. Do jednoho jde o labradorské retrívy. To souvisí jednak s naší vlastní chovatelskou stanicí, o které jsem mluvil, a pak s tím, že jde o psy, kterých se lidé většinou nebojí. Jsou prostě na pohled roztomilí. Tchajwanci toto plemeno znají většinou jen ve spojitosti se služební kynologií. Domů si u nás lidé pořízují nejčastěji plemena japonského původu. Třeba shiba-inu. Populární jsou ale také například jezevčáci. O místo psovoda na Tchajwanu obecně příliš velký

zájem není – se psem je spousta práce navíc mimo pracovní dobu... Překvapilo nás proto, že vaši psovodi jsou právě za „vícepráce“ spojené se psy, tedy třeba venčení nebo úklid kotce, také navíc finančně ohodnoceni, i když ta částka je spíše symbolická.

Jaké komodity jsou v centru vašeho zájmu při vaší práci? Odkud ilegální zboží pochází a o jak velké množství obvykle jde?

Curry: Vedle běžných typů drog, jako je marihuana, heroin, amfetamin, MDMA, kokain, ketamin či efedrin, máme například časté záchyty Nimetazepamu, silného hypnotického léčiva. Marihuana k nám míří nejčastěji z USA – Kalifornie, New Yorku či Washingtonu, kde je legální. Běžně míváme dvoukilové i větší záchyty marihuany. Případ velkého záchytu z poslední doby, 75 kg marihuany z Thajska směřující do USA, byl zajímavý tím, že se na prověrku překla-

dišť obvykle nesoustředíme, protože naše kontroly cílí zejména na příchozí a odchozí zboží. Záchyty heroinu máme většinou u zásilek z Thajska či Kambodži a opět se jedná o dvou či vícekilové nálezy, i když unikátní byl nedávný záchyt mého kolegy-psovoda: 42 heroinových cihel (celkem asi 15 kg heroinu), ukrytých v obřím kávovaru. Ketamin pochází většinou z Evropy, jmenovitě z Německa či Francie, amfetamin zase z Thajska.

Na závěr prosíme o krátké shrnutí vašich dosavadních dojmů z pobytu v naší zemi.

Curry: Čechy jsem si oblíbil, o českém jídle to bohužel říci nemůžu... Češi jsou milí a laskaví, ale jídlo máte na můj vkus moc slané.

Peter: Cítíme se tu skvěle, protože jsou na nás všichni moc hodní. V heřmanickém středu se s námi – i přes jazykové bariéry – úplně všichni snaží komunikovat, zdraví nás, zajímají se o nás. Zatím se nám zde moc líbí!

Specialisté z Výcvikového zařízení služební kynologie Celní správy České republiky vycvičili od roku 2006 již 33 instruktorů a 91 psovodů se služebními psy pro celý svět. Tchajwan je vedle Peru nejvzdálenější oblastí, pro kterou česká celní správa uspořádala kurz.

Martina Strnadová
VZSK Heřmanice
Jan Prokeš
GŘC

Žlutý kamion odjíždí a není už pro něj cesty zpět

Druhého října tohoto roku se v Celní správě ČR uskuteční co do velikosti ojedinělý přechod z dosluhujících elektronických celních systémů na nové. Po více než čtyřleté intenzivní práci projdou modernizací systémy pro režim tranzit (NCTS) a vývoz (ECS/AES). Dosud oba režimy obsluhoval program ETKlient, známý také pod ikonkou žlutého kamionu.

Hlavním cílem modernizace bylo sjednotit systémy NCTS a AES s novými požadavky celního kodexu Unie, tj. přejít na novou strukturu dat celních prohlášení, zavést nové formality, aktualizovat ty současné a vyvinout nová rozhraní s ostatními systémy.

Nové tranzitní formality zahrnují automatické přijetí tranzitního celního prohlášení, registraci a zpracování událostí během přepravy, podání tranzitního celního prohlášení před předložením zboží, propojení tranzitu a vývozu, zavedení nové role celního úřadu výstupu pro tranzit, řešení nesrovnalostí zjištěných na celním úřadu

a zavedení nového zjednodušení pro železniční a leteckou přepravu.

V režimu vývoz dochází k zásadní změně, která podstatně sníží zatíženost celních úřadů. Tato funkce spočívá v automatickém propouštění a vyřizování vývozních celních prohlášení nejen ve zjednodušených postupech, ale také při podání standardního celního prohlášení. Celník tak bude rozhodovat pouze u případů, které nemohou být automaticky vyřízeny pouze z důvodů zastavení rizikovou analýzou či v případech rozhodování nad jednorázovým povolením celního řízení mimo celní prostor, nebo jednorázovým povolením zjednodušeného postupu.

Česká celní správa zvládla přechod bez prodlevy

Pro výše uvedené účely byly vyvinuty zcela nové webové aplikace pro tranzit (NCTS klient) a vývoz (AES klient), které pracovníkům celních úřadů zaručí stabilní, spolehlivé, a přitom uživatelsky přívětivé prostředí při

zápisu, vyhledávání i kontrole dat tranzitních a vývozních celních prohlášení.

Modernizované systémy byly testovány s Evropskou komisí, vybranými státy, tuzemskými dodavateli komerčních systémů i přímo s některými deklaranty. Na rozdíl od téměř třetiny členských států, které požádaly Evropskou komisi o prodloužení tzv. přechodného období pro plné uplatnění Celního kodexu Unie a implementaci nových systémů, ČR dokončila systémy úspěšně ve stanovené lhůtě a splnila tak důležitý milník stanovený právě Celním kodexem.

Věříme, že zprovoznění systémů a implementace nových formalit do praxe budou zdárné a pracovníci celních úřadů i deklarantská veřejnost přijmou nové funkce pozitivně bez provozních či technických problémů. Závěrem děkujeme za spolupráci všem zúčastněným pracovníkům, kteří se na vývoji systémů podíleli.

Lenka Jelínková, Jakub Podařil
odd. 211 GŘC

CTL v regionech brzy potáhne na třicítku

V polovině 90. let minulého století „výzkumný aparát“ celní správy expandoval z Prahy do regionů. Tehdy totiž vzniklo sedm dalších celně technických laboratoří (CTL) u tehdejších oblastních celních úřadů. Později se jejich počet snížil o tři a „přeživší“ čtveřici připomínáme v souvislosti se stým výročím od vzniku první předchůdkyně CTL.

Už při znovuzrození Celně technické laboratoře na počátku 90tých let byla přijata koncepce několika celních laboratoří v rámci Československa. Měla to být pracoviště v Ústí nad Labem, Brně, Bratislavě a Košicích. Po rozdělení na Česko a Slovensko naši slovenští kole-

gové zatím zůstali u modelu s jednou laboratoří v Bratislavě, zatímco Češi se rozhodli jít cestou více pracovišť. V průběhu let 1994-1995 byly tedy zřízeny laboratoře v rámci každého celního ředitelství. 8 laboratoří metodicky a odborně nejprve řídila Ústřední laboratoř

v Praze a od roku 1996 útvar Řízení celně technických laboratoří, který patřil do struktury GŘC. Toto uspořádání bylo změněno až v roce 2009, když byly laboratoře sloučeny pod jedno oddělení GŘC. Rok poté byla zrušena pracoviště v Brně, Českých Budějovicích a v Plzni.

Geneze CTL Olomouc v kostce

V Olomouci byla Celně technická laboratoř založena v roce 1994 jako jedno ze sedmi regionálních (oblastních) pracovišť, metodicky podřízených Ústřední celně technické laboratoři (ÚCTL) v Praze. Zakládajícími členy olomouckého pracoviště byli Ing. Petr Zvoníček a RNDr. Jiří Knichal. Tento tandem byl pověřen dohledem nad fyzickým vybavením laboratoře v prostorách tehdejšího Oblastního celního úřadu Olomouc, kde se CTL nachází dodnes.

Ještě v témže roce a v průběhu následujícího byla CTL Olomouc postupně vybavena potřebnou infrastrukturou a postupně se v ní zaváděly první analytické postupy zkoušení zboží. Vůbec prvním pořízeným zařízením, dodaným již koncem roku 1994, byl plynový chromatograf Autosystem / Turbochrom od firmy Perkin-Elmer, o němž se kolegové celníci pochvalně vyjádřili jako o „velmi slušné kopírce“. Dlužno je však poznamenat, že přístroj to byl opravdu kvalitní, protože byl používán až do roku 2021, kdy byl teprve pro morální zastaralost vyrazen z provozu.

Stabilizace a velká voda

Ne všechny zkušební přístroje však byly hned od počátku na tak vysoké úrovni. Například zařízení pro stanovení destilační křivky minerálních olejů, což byla hned od počátku provozu CTL jedna z nejdůležitějších provozovaných metod, bylo nejprve provozováno na improvizované skleněné aparatuře,

a teprve postupem času nahrazeno automatickou destilační jednotkou Herzog, umožňující provádět analýzy bezzbytku podle odpovídající normy.

V roce 1996 došlo ke změně organizační struktury CTL jako celku a bylo vytvořeno samostatné oddělení Řízení celně technických laboratoří (ŘCTL) jako součást GŘC, které odborně, metodicky, technicky a organizačně řídilo jednotlivá pracoviště CTL. V souvislosti s tím došlo i ke změně personální systemizace a regionální pracoviště bylo posíleno o dalšího pracovníka, kterým byla Ing. Regina Táborská. V tomto novém obsazení se zároveň dovršila profesní specializace pracovníků. Regina Táborská se stala garantem plynově chromatografických metod, Petr Zvoníček garantem separačních metod v oblasti kapalinové chromatografie a Jiří Knichal garantem metod spektrometrických. S tímto profesním zaměřením a odpovídajícím přístrojovým vybavením CTL Olomouc plnila většinu požadavků celní správy v olomouckém regionu. Již tenkrát se jednalo především o analýzy paliv a maziv a potravin, pro potřeby především celního řízení.

Celkově bezproblémový a dobře se vyvíjející chod laboratoře byl o rok později narušen velmi nepříjemnou událostí, kterou bylo poničení jejího prostor při povodních 9. července 1997. Voda kompletně zaplavila část CTL umístěnou ve sníženém přízemí. Podařilo se sice včas zachránit veškeré přístrojové vybavení, místnost a pevně instalovaný nábytek ale nikoliv. Stejný osud naštěstí nepostihl druhou část laboratoře, která je situovaná ve zvýšeném přízemí, tudíž zůstala přibližně metr nad okolní hladinou rozvodněné řeky Moravy. Další povodňová ohrožení, která zasáhla Olomoucký kraj v letech 2009 a 2010, se již CTL Olomouc naštěstí přímo fyzicky nedotkla.

Petr Zvoníček
CTL Olomouc

V Ostravě se specializují na ropné produkty

V průběhu prvního pololetí roku 1995 byla postupně zprovozněna CTL Ostrava v rámci právního oddělení Oblastního úřadu Ostrava. Ve dvou pracovnicích se budovalo v Karviné pracoviště, které mělo odtahy z ropné laboratoře do společné šachty digestoří z kuchyní obytného domu a sádkartonovou stěnu s ložnicí bytu příslušníků ČS.

V dubnu 1997 došlo k výměně na postu vedoucího ostravské CTL z důvodu nutnosti připravit pracoviště na akreditaci, která byla dovršena v říjnu 1997. Na provedenou akreditaci navázala certifikace celého systému řízení kvality podle ČSN EN ISO 9001 v CTL a do řízení laboratoře byl aplikován procesní přístup. První certifikaci provedla společnost RWTÜV (nyní TÜV NORD Czech) v roce 1999.

„V roce 1997 jsme po vytvoření oddělení cel a daní na Celním ředitelství přešli pod nové vedení, které již bylo bližší naší náplni práce. Postupnou změnou systemizace a zvyšováním počtu pracovníků na čtyři v roce 1998 začala specializace pracoviště. Kromě základního vybavení pro běžné rutinní analýzy, které pokryje přibližně 80 % všech rozborů, se naše pracoviště specializovalo na analýzu ropných látek. Vzhledem k poloze na hranicích Slovenska a Polska se tato specializace ukázala jako dobře zvolená,“ popisuje dlouholetá vedoucí CTL Ostrava Taťána Pečínková.

Stěhování a organizační změny

V září 2002 se laboratoř přestěhovala z přizemí obytného domu v Karviné do nově

zrekonstruované historické budovy Celního ředitelství v Ostravě. „Získali jsme krásné prostředí a vyhovující prostory i pro teprve plánované přístrojové vybavení a navýšení systemizace,“ pokračuje Pečínková, podle níž byl přelomový pro práci jejího týmu rok 2004, kdy se celní správa stala výhradním správcem spotřebních daní, a zároveň Česká republika vstoupila do EU. „Zcela se změnila struktura vzorků, které naše CTL analyzovala. Začaly převažovat ty, na něž se

vztahuje spotřební daň, prohloubila se rovněž specializace na ropnou problematiku a dovybavili jsme laboratoř přístroji potřebnými pro tyto analýzy (např. měření bodu vzplanutí, zjišťování barvy C, stanovení oktanového čísla, měření viskozity vzorků atd.),“ vzpomíná Pečínková.

Od začátku roku 2009 byla zřízena jedna CTL s několika pracovišti a i ze členů ostravského týmu se tak stali zaměstnanci GŘC sídlící v prostorách Celního ředitelství Ostrava. V prosinci 2009 byla ukončena činnost vybraných poboček (CTL Brno, CTL České Budějovice a CTL Plzeň) z důvodu úsporných opatření a v lednu 2010 bylo ostravské pracoviště systemizací posíleno o jednoho specialistu na pět pracovníků. Už v roce 2008 došlo k rozšíření certifikace práce se vzorkem na celou celní správu. Kolektiv CTL Ostrava se proto rozšířil o koordinátora odběrů vzorků, který propojuje odběrovou a analytickou činnost.

„Z pohledu personálního jsme pracoviště, kde od roku 2013 nenastaly žádné změny a pohyby pracovníků, což zvyšuje jeho úroveň. Protože jsme region s vysokým počtem kvalitně chemicky vzdělaných lidí, není problém získat na každou pozici vysoce kvalifikovaného pracovníka. Z tohoto důvodu máme od roku 2013 metodika odběru vzorků s celostátní působností, který metodicky řídí koordinátory odběru vzorků v celé ČR,“ upřesňuje Taťána Pečínková.

Metanolovou aféru i covid zvládli bravurně

Systém práce CTL a certifikovaný systém práce se vzorkem prověřil rok 2012, kdy vypukla metanolová kauza. Několikanásobně byla překročena denní kapacita na příjmu vzorků, nicméně pracoviště bylo schopno se organizačně okamžitě přizpůsobit a v této zkoušce úspěšně obstát.

Neustálý vývoj výpočetní techniky, provázanost Laboratorním informačním a manažerským systémem (LIMS) s ostatními pracovišti CTL, možnosti správy některých přístrojů na dálku i možnosti vzdálených přístupů byly v době epidemie Covid 19 na takové úrovni, že CTL Ostrava dokázala pokračovat ve své práci a nesnížit kapacitu ani kvalitu odvedené práce.

CTL Ostrava má sice prostory pro práci v historické budově, ale velice moderní a neustále se zdokonalující technické vybavení. Zároveň má stabilní obsazení pracovníky, kteří mají ochotu se neustále vzdělávat a zvyšovat úroveň tohoto regionálního pracoviště.

Taťána Pečínková
CTL Ostrava

V Hradci si zpočátku „posvítili“ na topné oleje

Celně technická laboratoř Hradec Králové byla zprovozněna v polovině roku 1994 jako součást pracoviště Oblastního celního úřadu Hradec Králové. Sídlo získala v pronajatých prostorách areálu bývalého Státního výzkumného ústavu sklářského (SVÚS) ve Škroupově ulici v Hradci Králové.

Prvním úkolem personálu, který tvořili dva zaměstnanci, bylo laboratoř vybavit tak, aby byla schopna provádět chemické a fyzikální zkoušky pro účely kontroly zboží z hlediska správného zatřídění do celního sazebníku. Tato náplň práce byla pro oba pracovníky zcela nová. Vzhledem k velice pestré skladbě analyzovaných vzorků byly začátky spojené především se samostudiem, účastí na kurzech zbožiznalectví, vyhledáváním dostupných informací, norem, konzultací s odbornou veřejností apod. Laboratoř se poměrně brzy podařilo vybavit základními laboratorními pomůckami, chemikáliemi i drobným zařízením, především díky zkušenostem vedoucí laboratoře a poznatkům z návštěv již dříve zprovozněné celní laboratoře v Praze.

Nové přístroje a nové sídlo

Úplně prvním zařízením, kterým byla laboratoř vybavena, byl tester olejů na zjišťování značkovače v topných olejích. Povinnost značkovat a barvit topné oleje byla v České republice zavedena v roce 1993, aby se zamezilo daňovým únikům v případě používání těchto produktů jako paliv do spalovacích motorů. Jako jeden z prvních velkých laboratorních přístrojů byl v Hradci Králové ještě na konci roku 1994 uveden do pro-

vozu plynový chromatograf. V té době byl využíván zejména na zjišťování obsahu lihu/ethanolu v různých výrobcích a přípravcích a dále na profilování ropných produktů/paliv z důvodu zjišťování případných nežádoucích příměsí.

Dalšími z větších přístrojů, kterými byla laboratoř v začátcích vybavována, byly infračervený spektrometr a rentgenfluorescenční spektrometr. Postupně následovala menší zařízení typu polarimetr, refraktometr, destilační aparatura lihových roztoků a další. Spolu

s novými přístroji bylo nutné rozšířit kapacitu laboratoře, což si vyžádalo pronájem dalších prostor. V letech 1998 a 1999 přibyli v hradecké CTL tři zaměstnanci - dva technici a jeden specialista. V březnu roku 2001 se laboratoř přestěhovala do nového objektu Celního ředitelství Hradec Králové v ulici Bohuslava Martinů. Na této adrese ve 4. nadzemním podlaží (3. patře) se nachází dodnes.

Dnes opět vedou minerální oleje

V počátcích své činnosti byla laboratoř zaměřena zejména na anorganické analýzy. Z tohoto důvodu byla jako jediná z celních laboratoř vybavena rentgendifrakčním analyzátozem. Se vstupem České republiky do Evropské unie došlo ke změně skladby analyzovaných vzorků. Výrazný podíl začaly tvořit potraviny - různé cukrovinky, pekařské výrobky apod., odebírané z důvodu zjišťování či kontroly doplňkového kódu. Pracoviště CTL Hradec Králové bylo vybaveno speciálními zařízeními na posuzování kvality obilí v rámci společné zemědělské politiky. V současné době představují největší podíl analyzovaných vzorků ty, jež podléhají SPD, především minerální oleje a denaturovaný líh.

CTL v Hradci Králové má dlouhodobě pět zaměstnanců, čtyři specialisty a jednoho technika. Pracoviště je vybaveno moderními analytickými přístroji a zařízením, díky kterým je schopno zajistit analýzy většiny typů vzorků zejména pro celní útvary Královéhradeckého a Pardubického kraje.

Zuzana Králová
CTL Hradec Králové

Skromné začátky v Ústí nad Labem

Celně technická laboratoř Ústí nad Labem se začala formovat v roce 1994 jako součást pracoviště Oblastního celního úřadu Ústí nad Labem. Celní úřad byl umístěn v té době ve stísněných prostorách, a tak pro činnosti související s rozjezdem laboratoře musela postačit malá kancelář sdílená s dalším odborným útvarem. Pracovníky laboratoře řídil přímo ředitel OCÚ a jedním z prvních zadaných úkolů bylo provedení inventarizace omamných látek na podřízených útvarech.

První skutečné působiště pak CTL získala v opuštěné správní budově Tlakové plynárny Úžín, která byla umístěna mimo území města Ústí nad Labem. V této době již byla v běhu likvidace této plynárny. Jednalo se o rozsáhlý areál připomínající prázdnou průmyslovou oblast duchů s charakte-

ristickým sirným zápachem. Poměrně v krátkém časovém období se podařilo laboratoř vybavit základní analytickou technikou, laboratorními pomůckami, chemikáliemi i drobným zařízením a v úzké provázanosti i odborným personálem.

O pět let později se laboratoř přestěhovala do nově vybudovaných vlastních prostor, začleněných do objektu současného CÚ pro Ústecký kraj. V současné době je toto pracoviště CTL vybaveno pro základní zkoušení všech typů vzorků a má některé zvláštní vybavení pro zkoušení ropných výrobků (stanovení bodu vzplanutí, oktanového čísla a obsahu kys-

líkatých látek u automobilového benzínu a v poslední době též stanovení nízkotepelných vlastností motorové nafty).

Zdeněk Vávra
CTL Ústí nad Labem

Nizozemci předvedli odhalování drogových skrýší

Koncem dubna tohoto roku přivítala Celní správa ČR reciproční návštěvu pěti příslušníků specializovaného útvaru nizozemské policie Flexibel Interventie Team (FIT), zaměřeného na odhalování sofistikovaných schránek ve vozidlech.

V Nizozemském království fungují tyto týmy celkem čtyři a jsou dislokovány do čtyř oblastí podle místní příslušnosti – na sever, jih, západ a východ země. Cílem dvoudenního setkání, organizačně zajišťovaného Celní protidrogovou jednotkou a odborem dohledu GRČ, byl jak teoretický, tak praktický výcvik určený především příslušníkům mobilního dohledu, kteří se při své každodenní práci setkávají na českých pozemních komunikacích s nepřehledným množstvím vozidel, ve kterých by se mohly nacházet tzv. sofistikované schránky na převoz nelegálního zboží.

Tímto jsou předměty podléhající nejružnějším zákazům nebo omezením. Pro účely tohoto příspěvku jsou za onu zájmovou komoditu považovány zejména omamné a psychotropní látky, jejichž jakýkoliv fyzické přemístění z území jednoho státu do druhého (i v rámci EU) je možné pouze s povolením příslušného orgánu (v ČR Ministerstva zdravotnictví). Pro tranzit těchto látek přes území ČR je pak nezbytné povolení vydané příslušným orgánem státu původu zásilky.

V čem tkví podstata tzv. sofistikovaných schránek ve vozidlech nám nizozemští kolegové popsali v prvním dni teoretického výcviku ve Školícím středisku celní správy na Jílovišti. V úvodní, leč podrobné části svých prezentací se věnovali typologii schránek i ukazatelům, na jejichž základě jsou místa ve vozidlech na první pohled podezřelá, a také tomu, jaké způsoby otevírání skrytých schránek zločinci volí. Zde je škála možností poměrně široká – může se jednat o jakékoli magnetické plíšky/karty, čipy, neoriginální dálkové ovládání či napájecí kabely určené například k nabíjení mobilních telefonů. Velmi nápadná je přitom jeho zkrácená verze.

Podezřelé jsou všechny amatérské úpravy

Výše zmiňovanými ukazateli, které by mohly značit, že „něco je jinak“, jsou například neoriginální šrouby připevňující nejružnější plastové části v interiéru vozidla, dále jakési přepážky ze dřeva oddělující zadní sedadla a zavazadlový prostor vozidla, amatérsky slepovaná čalounění,

neří, různé spáry mezi jednotlivými částmi vozu nebo zjevně nefunkční komponenty – kupříkladu větrání nebo přidané elektrické kabely (ať už vyčnívající či skryté v útrobách vozidla). V interiérech aut je také velmi „populární“ vytvoření prostoru za zadními sedadly, čímž se pro pasažéry podstatně zmenšuje prostor pro sezení, ale naopak zvětšuje prostor pro převoz nelegálního kontrabandu.

Zločinci také vyplňují prostor v operadlech, v sedadlech a pod nimi, v přístrojové desce, v držáku na nápoje a podobně. Pakliže bychom se věnovali exteriéru vozidla, poměrně často je možné se setkat s úkryty v části podvozku, uvnitř šasi, v prostoru podběhů a v neposlední řadě se drogy mnohdy nacházejí v prostoru za poznávací značkou v zadní části vozidla. Je nezbytné poznamenat, že kreativita a sofistikovaný přístup zločinců nezná mezí, a proto policistům nezbývá nic jiného, než se situaci přizpůsobovat a hledat i tam, kde nic nenasvědčuje přítomnosti sofistikované schránky.

Kritéria, podle kterých si policisté vybírají vozidla ke kontrole, jsou stanovena operativní rizikovou analýzou, kterou příslušníci provádějí už během jízdy za vytipovaným autem. Na základě výše uvedené analýzy mají kolegové již základní představu o historii vozidla a případné související kriminální minulosti. Této problematice se nizozemští kolegové věnovali v druhém bloku teoretické části přednášek.

Nizozemci u sebe vozí nářadí na otevření schránek

Zde je třeba upozornit, že způsob práce a vytipování vozidel ke kontrole je v Nizozemsku odlišné od českého prostředí. A to počínaje prvotními lustracemi, které mohou nizozemští policisté provádět ještě před zastavením vytipovaného vozidla. Důležitým pomocníkem při jejich kontrolách bývá používání sady k demontáži čalounění a vnitřních částí, díky níž je možné otevřít jakýkoliv prostor ve vozidle, kde by se tajná schránka mohla nacházet. Významným podpůrným nástrojem, který nizozemským policistům umožňuje tipovat podezřelý nebo nepochopitelný pohyb vozidel napříč zemí, je kamerový systém ANPR (Automatic number-plate recognition), který automaticky rozpoznává registrační značky. Monitoruje rovněž funkci elektronického mýtného na zpoplatněných pozemních komunikacích i samotnou registraci vozidla.

Praktická část výcviku probíhala následující den na úseku dálnice D1 před Prahou v rámci kontrolní akce jednotek mobilního dohledu, kdy vybraní příslušníci těchto útvarů z různých krajů ČR představili nizozemským kolegům své postupy při pátrání po zboží uniklém celnímu dohledu. Během společné služby mohli čeští celníci přímo konzultovat předem nabyté teoretické znalosti a učit se novým bezprostředně v terénu. Na kontrolní akci bylo také přistaveno speciální protidrogové vozidlo vybavené na detekci nebezpečných látek, s posádkou, a psovod CS se svými německými ovčáky vycvičenými na vyhledávání drog.

Přestože české podmínky a způsob práce se v mnohém od nizozemského prostředí odlišují, ať už jde o jiné modality operandi ve způsobech pašování, odlišné pašerácké trasy, množství zadržených drog nebo třeba absenci velkých přístavů, setkání se specialisty na odhalování sofistikovaných schránek bylo všeobecně hodnocené jako přínosné.

Pavla Baštová
Oddělení 714 GRČ

Jihočeské letiště odbavilo první turisty, má za sebou přílet i odlet

Celá řada školení, měsíce příprav. Velká část Celního úřadu pro Jihočeský kraj byla zapojena právě do aktivit spojených s přípravou před zahájením první sezóny odletů do dovolenkových destinací ze srdce jižních Čech. Pracovníci celního úřadu byli na historicky první mezinárodní odlet náležitě připraveni a vyškoleni, vynaložené úsilí se vyplatilo.

Středa 2. srpna 2023 se zapsala do dějin nejen Českých Budějovic, ale i celého Jihočeského kraje. Dlouho očekávané a plánované, pro mnohé i nemyslitelné, se stalo skutečností. V čase 20:35 hodin dosedlo na přistávací dráhu Jihočeského letiště České Budějovice poprvé letadlo typu Boeing 737 Max 8 společnosti Smartwings.

Jedinečná událost byla pro mnohé návštěvníky atrakcí. První přílet tak velkého letounu na jih Čech byl totiž výjimečným zážitkem i díky doprovodným akcím, které přílet doslova okořenily. Letadlo bylo pokřtěno tryskající vodou z hasičské cisterny, tvořící vodní slavobránu. Na místě se sešly významné osobnosti z vedení Jihočeského kraje a jihočeských obcí a také představitelé státní moci. Pár slov pronesl i kapitán letadla, českobudějovický rodák Jiří Jirmus. Příletem zmíněného stroje tedy zahájilo mezinárodní Jihočeské letiště České Budějovice ostrý provoz.

Začátek nové éry i pro jihočeské celníky

Tím okamžikem také naplno odstartovaly nové kompetence, respektive úkoly pro pracovníky celního úřadu, spočívající v celním odbavení cestujících. První odlet byl naplánován do země mimo Schengenský prostor, do turecké Antalye. Na letišti se proto ve středu 2. srpna sešel plný počet svolaných příslušníků celního úřadu. Ti se podíleli zejména na hladkém průběhu odbavení cestujících, poskytovali informace ohledně množství limitů na dovážené zboží, upozorňovali na problematiku CITES a odpovídali na rozličné dotazy ze strany cestujících, ale i široké veřejnosti, kterou historicky první mezinárodní odlet přilákal.

Na letišti byl přítomen ředitel Celního úřadu pro Jihočeský kraj Michal Kubát a jeho zástupkyně Blanka Cimbáľníková. Letadlo se v čase 21:30 hodin za mohutného potlesku všech přihlížejících vzneslo nad vzletovou dráhu letiště a všichni mohli s potěšením

konstatovat, že první odlet a okolnosti s ním spojené dopadly na výbornou.

Následující týden, ve středu 9. srpna, se ve 20:26 hodin z dovolené z Turecka vrátilo na půdu jihočeského letiště 180 cestujících, na jejichž celní odbavení byli pracovníci celního úřadu řádně připraveni. Odbavení bylo rychlé a cestující tak mohli opustit halu letiště v krátkém čase. První odlet a rovněž tak přílet pasažérů ze zahraniční destinace proběhl bez jakýchkoli komplikací, stejně tak jako doposud veškeré přílety a odlety.

Letošní letní sezónu se z jihu Čech létá v neděli v čase 21:00 hodin na řecký ostrov Kréta, v pondělí ve stejný čas na Rhodos a ve středu o deset minut později do turecké

Antalye, přičemž přílety z těchto destinací jsou plánovány 50 minut před odletem dalších cestujících.

Na hladký průběh celního odbavení pravidelně dohlížejí kolegové z oddělení mobilního dohledu, a to v případě letů do a z Řecka v počtu tři plus psovod. V případě letů do a z Turecka potom v počtu čtyři plus psovod. Při celním odbavení cestujících do Turecka jsou navíc pravidelně přítomni i tři kolegové z oddělení celního. Kromě služebního psa mají k dispozici Itemiser a Ramanův spektrometr.

Radek Kréda
CÚ pro Jihočeský kraj

Ohlédnutí za MFF Karlovy Vary

Na začátku letních prázdnin se do Karlových Varů sjeli nadšenci filmového plátna již na 57. Mezinárodní filmový festival, aby se setkali se svými hereckými hrdiny, užili si filmy i atmosféru přehlídky. MFF každým rokem nabízí divákům přes dvě stovky filmů z více než padesáti států světa. O řádnou distribuci filmových nosičů se přitom stará také celní správa.

Velkou popularitu si festival získal mimo jiné i svou neopakovatelnou atmosférou, kdy někteří filmoví tvůrci svá díla osobně uvádějí a po projekcích diskutují s diváky. Tradiční akce nabízí i bohatý doprovodný kulturní program - koncerty, výstavy, večírky. V čele festivalu stojí již mnoho let „náš Barták“, herec Jiří Bartoška, který si každý rok připraví nějaké to „žhavé želízko“ v podobě festivalového hosta. Letos jím nebyl nikdo jiný než nejznámější „gladiátor“ všech dob Russell Crowe.

Jasně je, že host nebývá jen jeden a kromě zahraničních celebrit se do Karlových Varů sjíždějí také české hvězdy filmového i hudebního průmyslu. Karlovy Vary se každoročně rozrostou o stanová městečka a od prvního do posledního dne festivalu žijí nebyvalým ruchem.

Kromě hvězd filmového plátna by se však filmový festival neuskutečnil bez „pěšáků“, kteří jej svou mravenčí prací připravují, zabezpečují, financují nebo se jinak na jeho průběhu podílí. Patří mezi ně, i když nepřímo, rovněž příslušníci Celní správy České republiky, kteří hrají precizně své role padouchů,

jelikož hlídají dodržování právních předpisů uprostřed radostného prožívání filmového ráje. Celníci ve Varech nicméně současně hrají také role hrdinů, neboť jak již název festivalu napovídá, promítají se na něm filmy z různých koutů světa, tedy i ze zemí mimo Evropskou unii. A právě v takových případech „hrdinové v uniformách“ zajišťují dohled na cennými skvosty filmového plátna, jenž vykazuje vysokou míru profesionality, kolegiality a bezchybnou spolupráci.

Dohled nad „pobytem“ nosičů

A jak takový dohled vypadá? Do České republiky se filmy dovážejí na různých technických nosičích. V dnešní době nejčastěji na harddiscích, ale pořád se ještě vyskytují i DVD disky. Tyto nosiče jsou propouštěny do tzv. režimu dočasného použití s úplným osvobozením od cla. S ohledem na subjekty zabývající se dovozem, přípravou a distribucí filmů na jednotlivá promítací místa, je Celním úřadem pro hlavní město Prahu, na základě žádosti připraveno příslušné povolení zvláštního režimu, které je následně konzultováno s Celním úřadem pro Kar-

lovarský kraj jakožto subjektem kontroly. Při této každoroční spolupráci se doladují drobnosti. Většinou jde o upřesnění kontaktních osob z celního oddělení, které bdí nad klidným pobytem filmů a jejich technických nosičů v tuzemsku během karlovarského festivalu.

Po skončení festivalu filmy opouštějí Karlovy Vary a vydávají se na svou další cestu, ať již jde o návrat do mateřské země jejich vlastníků, nebo o cestu na další festival. Celníkům z dotčených celních úřadů pomalu odpadá jistá nervozita a přichází pozvolná úleva, která se promění v definitivní klid až poté, kdy je v souladu s příslušným povolením zvláštního režimu zboží připraveno na reexport a poslední film opustí Českou republiku.

Příslušníci Celní správy České republiky tak svou práci vkládají jeden ze střípků do velké mozaiky, která po složení zajišťuje zdárný průběh festivalu a podílí se na tom, že je MFF v Karlových Varech takový, jaký je – oblíbený, úspěšný, světový.

Stanislav Hermann, Lenka Havelková
CÚ pro Karlovarský kraj

Kvalita uchazečů bohužel poklesla, míní psycholožka Alena Křenová

Většina celníků je potká pouze při vstupu do služebního poměru. Z jejich působení v ozbrojeném sboru plynou někdy určité obavy. I když jsou sympatické a milé, část příslušníků je vnímá jako tzv. Cattani v sukních. Řeč je o psycholožkách celní správy. „Tehle mýtus se snažíme již roky rozbít a myslím si, že se nám to i daří,“ říká jejich vedoucí Alena Křenová. V rozhovoru promluvila také například o tom, jak momentálně probíhá testování uchazečů o zaměstnání nebo o běžném využívání poradenských služeb ze strany zaměstnanců.

Začneme u procesu přijímání nových celníků. Co rozhoduje o tom, zda je daný uchazeč vůbec k psychologickému vyšetření přizván?

Prvotní kontakt je v gesci personálního pracoviště v Praze. Pokud daný uchazeč splní zákonné povinnosti, teprve potom je v případě volného místa přizván k psychologickému vyšetření.

Co vše může prozradit jeho životopis?

Je to pro nás jeden z vypovídajících faktorů společně s motivačním dopisem. Někdy se setkáváme s tím, že jsou v životopise uvedeny informace, které jsou v rámci rozhovoru rozporuplné. Může se jednat o nadsazené, nebo dokonce vymyšlené věci. Na druhou stranu jsou i velice skromní lidé, kteří by se mohli prodávat lépe. S životopisem tedy pracujeme, ale rozhodně se nejedná o stěžejní materiál.

Popište nám prosím průběh psychologického vyšetření...

Pokusím se to popsat v obecné rovině, protože si testové metody musíme přirozeně chránit. Psychologické vyšetření se skládá ze třech částí, a to z výkonové, osobnostní a diagnostického rozhovoru. Výkonová část obsahuje úlohy, jež zjišťují výši intelektu, schopnost soustředit se, práci pod tlakem, krátkodobou paměť či všeobecné znalosti. Po této části se s uchazeči, kteří nesplnili požadovaný limit, rozloučíme. V druhé části jde o absolvování osobnostních dotazníků a dalších metod, kde již nejde o správnou či špatnou odpověď, ale zjednodušeně řečeno o nějaký obraz osobnosti. Zjišťujeme tedy, jaký daný člověk vlastně je.

Můžete specifikovat míru „úmrtnosti“?

V současné době je bohužel velmi vysoká. Aktuálně psychologické vyšetření úspěšně

absolvuje zhruba 35 % uchazečů. V minulých letech jsme na tom byli lépe, jednalo se o 45 – 50% úspěšnost. Hlásilo se více lidí s odpovídající kvalitou. V současné době poklesl zájem a rovněž i kvalita.

Je k zamyšlení, čím to může být...

Jednoznačná odpověď není, rozhodně se jedná o více faktorů. Jako psychologové bezpečnostního sboru se v procesu zjišťování osobnostní způsobilosti řídíme vyhláškou č. 487/2004 Sb., jež vymezuje předpoklady pro výkon služby. Jako příklad uvedu psychosociální vyzrálост či alespoň průměrnou výši intelektu. Pokud uchazeč neuspěje, tak je to z důvodu nesplnění jednoho či více kritérií z uvedené vyhlášky.

Máte pocit, že se vás testování obávají?

Zajímavá otázka. K posuzování testovaného neslouží pouze tzv. tvrdá data, ale i samotné pozorování během dne. Vnímáme tedy, že uchazeči přicházejí s určitou mírou nejistoty a nervozity. Na druhou stranu řada z nich uvádí, že tréma během dne postupně opadá. Pro spoustu lidí můžeme být stráškou, ale naše role u psychologického vyšetření není nápomocná. Musíme zkrátka vybrat vhodné uchazeče.

Když použiji trochu nadsázky, existuje vaší optikou profil ideálního adepta pro vstup do služebního poměru?

Ideální profil je pouze naše přání. Šablona neexistuje, stejně jako ani ideální člověk. Pro nás je ovšem velmi podstatné, abychom u člověka vnímali určitý potenciál, schopnost učit se novým věcem, zdravou motivaci, schopnost vyjít z komfortní zóny a důležitá je rovněž zdravá sebereflexe. Kritérií jsou spousta. Na každého jedince se díváme individuálně a posuzujeme nejrůznější souvislosti.

Lze se vůbec ubránit sympatiím či antipatiím k danému uchazeči?

Antipatie a sympatie jsou věci, které vnímáte hned od prvního okamžiku. Ideálním stavem je, aby byl psycholog maximálně objektivní. Řekla bych, že já i kolegyně máme určitou hranici, na jejímž základě dokážeme být objektivní. V případech, že je hranice překročena a dostáváme se do situace, kdy by mohla být objektivita snížena, je vhodnější, aby diagnostický rozhovor vedl jiný psycholog. To samé platí i u konečného rozhodnutí.

Pravděpodobně se dostáváte do situací, kdy je daný uchazeč na pomyslné hraně...

Tato situace nastává poměrně často. V současné době mám otevřené dokumentace několika uchazečů. Podle mého názoru je dobré nedělat zbrklé rozhodnutí, nechat si věci projít hlavou a konzultovat situaci na psychologickém pracovišti. Na druhou stranu se nám ukázalo, že čím déle o uchazeči uvažujeme, tím spíše se přikláníme k negativnímu verdiktu. Někdy volíme i doplňkové metody jako vyžádání referencí z předchozích zaměstnání. S tím ale musí daná osoba souhlasit.

Je náročné pracovat s myšlenkou, že přijetím či nepřijetím výrazně ovlivníte život daného jedince?

Psychologické diagnostice se věnuji již 14 let. Do tohoto druhu práce je důležité nekládat osobní emoce. Profesionalita naší práce spočívá v racionálním uvažování a posuzování dat. Zároveň chci dodat, že mi sdělování verdiktu rozhodně není lhostejné. Když mi sem například dorazí čtyřicetiletý muž, který přišel o práci a potřebuje získat novou, má rodinu... Je to těžké, ale v případě nezpůsobilosti nemůžeme k těmto věcem přihlížet.

Co uchazeči z jiných bezpečnostních sborů?

Stává se, že příslušníci jiných sborů přes psychotesty neprojdou. Důvodem zamítnutí je logicky nesplnění některého z již zmíněných kritérií. Určitou roli může hrát i profesní deformace z daného povolání. Pro příklad uvedu zkušenost s příslušníkem nejmenovaného sboru, který nedávno psychotesty absolvoval a byl shledán nezpůsobilým. Neprošel přes výkonovou část. Důvodem byla mimo jiné i jeho aktuální těžká životní situace. I to se bohužel stává.

Využíváte řekneme dnes již chronicky známou metodu kreslení stromu na papír?

Já osobně ji používám velmi zřídka. Uchazeči se sami často přiznávají, že se strom dle laických diskusí na internetu snažili učit „správně kreslit“. Někteří nám tvrdí, že strom musí mít pevné kořeny, na základě čehož se nás snaží ujistit, že pocházejí z pevného zázemí (úsměv). Nechci ovšem odkrývat, co znamená, když se tam něco nakreslí či nenakreslí. Spíše používám jiné projektivní metody, jež jsou méně známé a podle mého názoru více vypovídající.

Nepochybujete občas o tom, zda jsou používané testové metody opravdu dostatečně validní?

To víte, že nad tím uvažujeme. Psychologických metod není nepřehledná škála. Nemůžeme pracovat jen s tím, co se nám zalíbí. Varianty ovšem jsou.

Setkáváte se s jedinci, o kterých od prvních momentů víte, že jsou pro státní službu absolutně nevhodní?

Jednoznačně. Řekla bych, že každá z nás má ve svém „šuplíku“ sbírku nezapomenutelných uchazečů. Jednalo se u nich o velmi výrazné odlišnosti, co se týče vzhledu, sebe prezentace a celkově chování v testové situaci. Druhým dechem chci ovšem dodat, že vzhled není rozhodně důvodem k nepřijetí. Mnohem důležitější jsou věci, jež souvisí s verbálním či neverbálním projevem, doplněné o data získaná v průběhu vyšetření, a to včetně závěrečného rozhovoru.

Můžete uvést konkrétní příklad?

Jako první se mi vybaví žena, která přišla uprostřed horkého léta v pérové zimní bundě a neskutečným způsobem se potila. Během testování si dělala sama přestávky a nerespektovala žádné pokyny.

Reagují uchazeči podrážděně na negativní verdikt?

Ve většině případů nějakou nelibost projeví spíše po odchodu. Občas se stane, že si na chodbě zanárají, nebo někomu telefonují a řeknou „ona mě nepustila“ a k tomu třeba padne určitý vulgarismus. V případě podezření na přehnanou agresivní reakci výsledek osobně nesdělíme. Tyhle věci si ale nesmíme brát osobně.

Určitě máte i mnoho jiných pracovních aktivit...

Věnujeme se do velké míry také psychologické podpoře příslušníků, což je zakotveno i ve služebním zákonu. Každá z nás má klientelu příslušníků či zaměstnanců. Některé kontakty jsou dlouhodobé, jiné mají zase kratší charakter. Kromě toho se věnujeme i lektorské činnosti a v určitých případech

jsme součástí komise u výběrových řízení. Čas od času se na nás obracejí služební funkcionáři ohledně konzultace, co se týče jejich podřízených. Navštěvujeme též základní profesní přípravu, kde poskytujeme novým celníkům zpětnou vazbu během výcviku.

Je tedy běžné, že vašich poradenských služeb využívají pracovníci?

Ano, poradenství funguje zcela běžně. Samozřejmě dodržujeme stoprocentní diskretnost, jedná se o profesionální vztah mezi psychologem a daným příslušníkem či zaměstnancem. V průběhu života se může do těžké situace dostat každý a pokud se na nás někdo obrátí, tak působíme, jako řekneme průvodci danou situací. Může se jednat o osobní, rodinnou, ale i pracovní záležitost. Je to úplně normální věc, není na tom nic divného. Pro tyto případy jsme zde samozřejmě zcela zdarma.

Nemusí se pak příslušníci bát, že se z pomoci stane nezpůsobilost setrvání ve služebním poměru?

Tuhle obavu z jejich strany občas cítím. Mám dojem, že byl psycholog dlouhou dobu vnímán jako člověk, který příslušníky přijímá, a také je vyhazuje. Tady ten mýtus se snažíme již roky rozbít a myslím, že se nám to i daří. Již nějakou dobu chodíme více mezi kolegy, jsme transparentní a máme v plánu nový web. Určitě to není o tom, že v případě návštěvy psychologa příslušník u celní správy končí. Takhle to vůbec nefunguje. Ještě bych ráda doplnila, že si velice vážíme důvěry celníků a občanských zaměstnanců, kteří se na nás v případě problému obracejí.

Psychologové bývají často plní cizího neštěstí. Jak s tím osobně pracujete?

Někdy je náročné již to, když se dostaví člověk, který má za sebou těžký životní příběh, ale zároveň má v sobě tzv. skrytou zakázku a čitelně neřekne, co ho vlastně nejvíce trápí. To pak provází spoustu intenzivních emocí a postupně se dostáváme k jádru problému. Já jsem samozřejmě taky jenom člověk a není to o tom, že by se mě životní příběhy vůbec nedotýkaly. Po odchodu klienta se na sebe snažím nespěchat, dám si prostor pro sebe, otevřu okno, umyji si ruce a napiji čisté vody. Dále se třeba prodýchám a popřemýšlím o tom, co jsem vlastně zažila. Vždycky je dobré tyto pocity sdílet, což ale můžeme jen v rámci týmu a v naprosté anonymitě vůči klientovi. Zároveň si dovolím tvrdit, že když zavřu dveře kanceláře, tak to v ní zkrátka zůstane. Není totiž možné, abych si do soukromého života nesla strasti jiných lidí.

Děkuji za rozhovor.

David Kubenz
CÚ pro Olomoucký kraj

Střídání „zpestřila“ záchrana života

Začátek léta byl pro sedm zkušených příslušníků celní správy z ruzyňského letiště euforický. Martin Kaňa, Michal Kindl, Miroslav Kopecký, Ondřej Vosátka, Václav Houška, Martin Lukavský a Martin Douša si vyslechli osobní poděkování generálního ředitele GŘC Marka Šimandla za spolupráci při záchraně života kolegy, kterého postihl masivní akutní infarkt.

Byla neděle kolem sedmé hodiny ranní a v centrále Celního úřadu Praha Ruzyně se zrovna střídaly směny. To, že v tu chvíli byl na místě jak odcházející, tak přicházející tým, se brzy ukázalo jako velké štěstí. Jeden z celníků, který se zrovna chystal převléknout z uniformy do civilu, mezi řečí náhle padl k zemi. Kolega v tu chvíli nedýchal. „Dali jsme ho do stabilizované polohy a hned začali s masáží srdce. Současně jsme komunikovali se záchrannou službou. Vzhledem k tomu, že nás bylo dost, nebyl problém zastávat různé role a střídát se,“ vzpomíná na dramatické okamžiky nejzkušenější ze zachránců Michal Kindl.

V masáži srdce se střídali po sedmi minutách po dobu tří čtvrtě hodiny. K počátečnímu překvapení celníků totiž zachránci po jejich bleskovém příchodu mechanické ožiování polomrtvého muže nepřevzali. Zabývali se totiž komplikovanějšími úkoly. Minimálně čtyřikrát mu aplikovali defibrilátor a museli mu navrtat kost, aby mohl dostat injekci adrenalinu. Do úspěšné záchrany života, která mohla zpočátku vypadat jako beznadějná, se nakonec zapojili také přivolání hasiči, kteří pomohli s přenosem zhruba šedesátiletého pacienta do sanitky, když už byl z nejhoršího venku. Dnes je muž po třech operacích a úspěšně se zotavuje.

„Myslím si, že můžu za všechny zúčastněné shrnout poselství, které jsme si z celé události odnesli. Uvědomili jsme si, jak je lidský život křehký a současně jak je důležité být připraven na první pomoc. Asi i díky tomu, že nás bylo na místě dost, jsme tolik necítili stres a nepanikařili jsme,“ dodává Michal Kindl.

Pracovníci hraničního dohledu na Letišti Václava Havla Praha v každodenní rutině hlavně prověřují poštovní zásilky, cargo a samozřejmě i (podezřelé) cestující a jejich zavazadla. Řeší ale i mimořádné situace, mezi které patří mimo jiné zadržení celé řady omamných a psychotropních látek či cihel a šperků ze zlata, dohled nad převozem většího množství peněz, posuzování zásilek s ohledem na CITES, předběžné posuzování zásilek s ohledem na jejich proclení, ale i třeba kontrola mnoha set kilogramových zásilek zeleniny dovážené z Asie pro český i evropský trh. „Pracuji u nás opravdoví profesionálové. Většina z nich má za sebou

mnohaletou praxi. Problém je v tom, že nepřichází nová generace. Z 264 tabulkových míst máme na Ruzyni obsazené rovné dvě stovky. Tento personální deficit je vyvažován zejména rozvojem IT v oblasti rizikové

analýzy, na něž nám nezbyvá než spoléhat i do budoucna,“ popisuje situaci na Ruzyni ředitel celního úřadu Igor Soós.

Jan Prokeš
Šéfredaktor Clo Douane

„Oddělení hraničního dohledu Celního úřadu Praha Ruzyně v kostce“

Oddělení, včetně referátu kynologie, má oproti jiným mobilním skupinám v ČR specifickou působnost na největší vnější hranici České republiky – Letišti Václava Havla Praha. Svou kontrolní činnost vykonává jak na letištních terminálech se zaměřením na kontrolu vytípaných cestujících a jejich zavazadel, tak i na zásilkách v dočasných skladech společnosti a poštovních překladištích.

Mezi každodenní náplň práce ruzyňských celníků patří mimo jiné odhalování přečinů v oblastech dovozu zboží podléhajícího právům duševního vlastnictví, úmluvy CITES, „cash controls“ (tzn. kontrol plnění oznamovací povinnosti při přepravě peněžních prostředků vyšších než 10.000 EUR nebo ekvivalentu v jiné měně, vyplývající ze zákona o legalizaci z výnosů z trestné činnosti), dále pak vybraných výrobků a zejména omamných a psychotropních látek. Všem těmto kontrolám však s ohledem na množství zásilek i cestujících musí předcházet pečlivě provedená analýza rizik a výběr těch nejrizikovějších ke kontrole. Již od začátku letošního roku bylo zjištěno více než 280 případů přepravy omamných a psychotropních látek a anabolických steroidů (naprostá většina v poštovní přepravě), několik případů dovozu zboží porušujícího práva duševního vlastnictví (např. nedávno zadržených 501 ks sportovních dresů s ochrannou známkou FIFA, PSG a Manchester City), odhaleno 8 440 ks tablet s látkami uvedenými v příloze I/A a I/B úmluvy CITES a zároveň bylo provedeno i několik CT prohlídek u podezřelých cestujících v Ústřední vojenské nemocnici ve Střešovicích (kontrola možné nezákonné přepravy OPL v tělních dutinách). Ostatní činnosti oddělení spočívají pak v součinnosti a asistenci s ostatními útvary celního úřadu (odběry vzorků, převozy finančních hotovostí, likvidace zboží atd.). Oddělení má v současné době 25 referentů dohledu, 8 psůvodů se 7 psy a 11 služebních motorových vozidel, včetně mobilního zavazadlového rentgenu.

UPRAVENÝ (ZKRÁCENÝ) TEXT

ALLEGED COORDINATOR OF 2021 DRUG IMPORTATION CHARGED

An alleged criminal syndicate member has been charged in connection to an alleged importation of more than three kilograms of gamma-butyrolactone (GBL).

The Singleton man, 39, was arrested in Mandurah by AFP officers on 30 May, 2023, after allegedly organising the importation of 3.4 kg of GBL in July 2021. He is the third person to be arrested in connection to the investigation and police will allege he facilitated the purchase and delivery of the drugs.

The investigation began when ABF officers at a Perth air cargo facility examined a consignment from China after noticing anomalies.

Further inspection revealed 250 small bottles within the consignment labelled as 'eyelash remover' that contained liquid which tested positive for GBL.

AFP investigators replaced the illicit drugs with inert substance, before delivering it to an address in Kensington.

AFP officers then arrested a Kensington woman, 28, who allegedly collected the consignment and delivered it to a St James man, 43. The man and woman were arrested and charged with importing a border controlled substance. Both are currently before the courts.

AFP Inspector Chris Colley said GBL could result in loss of consciousness and inhibit memory functions with just a few milliliters. "The AFP is committed to stopping these harmful drugs from infecting our communities, and will not stop hunting down those who are involved in this harmful trade even if years have passed," Inspector Chris Colley said.

The 3.4kgs of GBL seized had an estimate street value of \$69,000 and could have resulted in more than 1,000 individual street deals.

The man was charged with one count of importing a commercial quantity of a border controlled drug, being gamma-butyrolactone, contrary to section 307.1(1) of the Criminal Code Act 1995.

The man faced Perth Magistrates court on Friday 11 August, 2023, where the matter was adjourned to 22 September, 2023.

(text source: <https://www.abf.gov.au/newsroom-subsite/Pages/Alleged-coordinator-of-2021-drug-importation-charged.aspx>)

EXERCISES

1) Look into the bubble and find always two synonyms for each of the words below. There are 3 extra words in the bubble that you won't use.

to allege

syndicate

to adjourn

go back
bag
suppose
postpone
put off
report
mob
gang
see

2) Label the sentences below T/F according to whether they are true or false.

- a) The Kensington woman was 43 and she delivered the consignments to a St James man.
- b) The Singleton man was 39 and he was arrested in Mandurah in June 2023.
- c) The 3.4kgs of GBL seized had an estimate street value of \$69,000.
- d) Gamma-butyrolactone is a border controlled drug.

3) The article is full of different dates. Do you know how to write dates correctly in English? Find ONE INCORRECT version:

- a) May 30, 2023
- b) 30th of May 2023
- c) 5-30-23
- d) 2023, 30, Maylled drug.

Key: 1) Alleged: report, suppose; Syndicate: gang, mob; Adjourn: postpone, put off; 2) a) F; b) F; c) T; d) T; 3) d

Na jihu Čech se konalo MCS v malé kopané

Druhý srpnový týden byl ve znamení chladnějšího a deštivějšího počasí, ale také mistrovství celní správy v malé kopané. Jihočeši jako správní hostitelé všem řádně naložili. Trochu nadneseně řečeno navázali na dávné úspěchy svých kolegů z let 1974-1975, kdy Jihočeši na tehdejším mistrovství celnic ČSR v kopané vybojovali v Hradci Králové první místo. Letošní šampionát, jehož pořadatelem byl Celní úřad pro Jihočeský kraj a podnikový výbor odborových organizací, se uskutečnil ve druhém největším městě Jihočeského kraje Táboře na stadionu Svépomoc.

Navzdory deštivému počasí se účastníci z dvanácti týmů na klání těšili a do zápasů šli nejen s velkým odhodláním, ale i s úsměvem na tváři. „I přes nepřízeň počasí byla atmosféra přátelská a uvolněná. Napříč týmy byla znát touha po vítězství a snaha být nejlepší, avšak ani v zápasech nedocházelo k tvrdým střetům. Vše proběhlo v duchu fair play,“ uvedl po skončení turnaje hráč týmu Jihočešťů Aleš Benda.

Suverénní tažení domácích ve skupině a infarktové semifinále

Dopoledne začalo rozlosováním mančaftů do dvou skupin po šesti týmech. Ačkoliv Jihočeši vyhráli ve skupině všech pět zápasů a některé i s vyšším brankovým rozdílem, týmy byly na zápasy dobře připravené, a tak nelze rozhodně říct, že by v jedné či druhé skupině byla vysloveně slabší sestava.

„V semifinále jsme se střetli opět s týmem z Pardubic, který jsme ve skupině porazili 6:1, ale v tomto utkání na nás byli připraveni.

Positivě se vraceli a důsledně bránili a jednou chybu naší obrany potrestali vedoucím gólem. S vypětím všech sil jsme zásluhou Rabiho dokázali přibližně minutu před koncem zápasu vyrovnat. Následoval penaltový rozstřel, v němž hned první penaltu Pardubic chytil náš gólman a trojice našich hráčů ze 4. odboru všechny penalty chladnokrevně proměnila,“ vyzdvihl Aleš Benda práci brankáře i jeho spoluhráčů. Jihočeši v semifinále zvítězili po penaltách 2:1 (3:1 na penalty).

Finále podle Bendy rozhodla vůle

Tým Jihočešťů se nakonec radoval z prvního místa, když za sebou nechal velmi dobře připravené kolegy z Celního úřadu pro Liberecký kraj, s nimiž se utkal ve finále. „V duelu o titul jsme narazili na velmi komplexní a také velmi přátelský tým celníků z Liberce, který jsme porazili 2:1. V tomhle případě si myslím, že rozhodla naše chuť vyhrát finálový zápas, vzít první místo, a nakonec to vyšlo,“ glosoval Benda vrchol turnaje.

Liberečtí tedy vybojovali stříbrnou pozici a na krásné třetí se umístili kolegové ze Zlína. To bylo také zásluhou nejstaršího hráče turnaje Aloise Garguláka, kterému v prosinci bude 61 let, avšak ve zlínském týmu byl oporou i mnohem mladším kolegům.

Závěrem nezbývá nic než dodat: Sláva vítězům, čest poraženým.

Radek Kréda
CÚ pro Jihočeský kraj